

अॅग्रोमेट अँडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. ०२.०९.२०२६

जिल्हा : सातारा

मागील आठवड्यातील हवामान (२६.०८.२०२६ ते ०१.०९.२०२६)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (०२.०९.२०२६ ते ०६.०९.२०२६)				
२६	२७	२८	२९	३०	३१	०१	दिनांक	०२	०३	०४	०५	०६
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	३	४	६	७	५
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से.)	३०	३०	२९	२९	२९
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से.)	२२	२२	२३	२३	२३
-	-	-	-	-	-	-	ढग स्थिती (आकाश)	७	८	८	७	५
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८२	८२	८५	८२	८१
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७७	७५	७६	७७	७७
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	१०	१२	१३	११	९
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	प.	प.नै.	प.नै.	प.नै.	प.नै.

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सातारा जिल्ह्यामध्ये २, ३, ४, ५ व ६ सप्टेंबर रोजी आकाश सामान्यतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. सातारा जिल्ह्यातील घाट भागात २ ते ६ सप्टेंबर दरम्यान काही ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. मध्य व पूर्व भागात २ ते ६ सप्टेंबर दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. सातारा जिल्ह्यामध्ये ६ सप्टेंबर पर्यंत कमाल तापमान २९.० ते ३०.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान २२.० ते २३.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८१ ते ८५% या दरम्यान, दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ७५ ते ७७% या दरम्यान राहण्याची तसेच वाऱ्याचा वेग ताशी ०९ ते १३ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक ४ ते १० सप्टेंबर दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी दरम्यान राहण्याची, कमाल तापमान सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची तसेच किमान तापमान सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		- शेतकरी बांधवांनी हवामान आधारित शेतीविषयक सल्ला आपल्या अँड्रॉइड मोबाईलवर मिळविण्यासाठी गुगल प्ले स्टोअर वरून "मेघदूत" अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन तर मेघगर्जना व विजांचा कडकडाट इ.च्या अंदाजासाठी "दामिनी" अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन डाउनलोड करावे व त्याचा वापर करावा. - कीटकनाशके व बुरशीनाशकांची फवारणी पावसाची उघडीप पाहून आणि वारा शांत असताना करावी. - मध्य व पूर्व भागातील शेतकरी बांधवांनी खरीप पिकांच्या वाढीच्या महत्वाच्या अवस्थेत पाण्याचा ताण टाळण्यासाठी संरक्षित पाणी घ्यावे.
संदेश		जिल्ह्याच्या मध्य व पूर्व भागातील शेतकरी बांधवांनी जमिनीमध्ये ओलावा टिकवून ठेवण्यासाठी खरीप पिकांमध्ये आच्छादनांचा वापर करावा
भात	फुटवे फुटणे	- भात पिकाच्या वाढीच्या अवस्थेनुसार भात खाचरातील पाण्याची पातळी अधिक फुटव्याच्या अवस्थेत ५ ते ७.५ सें. मी. ठेवावी - भात पिकासाठी रसायनिक खत मात्रा देण्यासाठी युरिया अर्धा किलो प्रति गुंठा या प्रमाणात द्यावा (२५ ते ३० दिवसांनी) - फुले मायक्रोन्यूट्रियंट ग्रेड २ याची ४० मिलि प्रति पंप याप्रमाणात फवारणी करावी (२५ दिवसांनी) - पुर्नलागवडीनंतर खोडकिडीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच म्हणजे साधारणतः ५ टक्के कीडग्रस्त काड्या किंवा सरासरी एक अंडीपुंज प्रति चौ.मी. शेतात आढळून आल्यास फिप्रोनिल ५ एस.सी. २० मि.ली. किंवा फ्ल्युबेन्डॅमाईड ३९.३५ एस.सी. १.० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी. खोडकिडीच्या जैविक नियंत्रणासाठी ट्रायकोग्रामा जापोनिकम या प्रजातीचे १ लाख प्रौढ प्रति हेक्टर आठवड्याचे अंतराने पीक लागवडीनंतर एक महिन्यांनी चार वेळा प्रसारित करावे. - पाने गुंडाळणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास क्लोरॅन्ट्रॅनिलीप्रोल १८.५ एस.सी. ३.० मि.ली. किंवा फ्ल्युबेन्डॅमाईड ३९.३५ एस.सी. १.० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.
मका	शाकिय वाढ	- मध्य व पूर्व भागातील शेतकरी बांधवांनी पीक फुलोऱ्यामध्ये येण्यापूर्वी संरक्षित पाणी घ्यावे - मका पेरणीस ४० ते ४५ दिवस झाले असल्यास नत्र खताचा हप्ता देण्यासाठी युरिया ३५ किलो प्रति एकरी या प्रमाणात द्यावा त्यानंतर ४ ते ५ दिवसांनी फुले मायक्रोन्यूट्रियंट ग्रेड २ याची ५ ते ७ मिलि प्रति पाणी याप्रमाणात फवारणी करावी - मक्याच्या मध्यम ते शेवटच्या पोंगा या वाढीच्या अवस्थेत लष्करी अळीचा १० ते २०% प्रादुर्भाव आढळल्यास खालीलपैकी एका कीटकनाशकाचा आलटून पालटून वापर करावा. (प्रमाण प्रति १० लिटर पाणी) १. आयसोसायक्लोसिरम १८.१% एस सी (६ मिली) किंवा २. स्पीनेटोरम ११.७% एस सी (५ मिली) किंवा ३. ब्रोफ्लानीलीड २०.०% एस सी (२.५ मिली) किंवा ४. फ्लुबेन्डायअमाईड २०.०% डब्ल्यू जी (५ ग्रॅम) किंवा - कीटकनाशकांचा वापर चारा पिकावर करू नये. प्रतीक्षा कालावधीचे पालन करावे.
ऊस	शाकिय वाढ	- सुरू ऊसास २% युरिया किंवा २% डी.ए.पी. किंवा २% १९:१९:१९ यापैकी एक फवारणी घ्यावी - आठवडे झाले असल्यास युरिया ०.२० किलो प्रति एकर याप्रमाणात द्यावा

अॅग्रोमेट अँडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

		पावसाची उघडीप पाहून अँझोऑक्सीस्ट्रॉबीन १८.२ % + डायफेनकोन्याझोल ११.४% एस.सी. ०.१% १० मिलि प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणात फवारणी करावी ➤ वाढलेली आद्रता व कमाल तापमानामध्ये झालेली वाढ यांमुळे ऊसावर काही ठिकाणी लोकरा मावा व पायरीला या रसशोषक किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. प्रादुर्भाव दिसून येताच व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २०% ई. सी. ३० मिलि प्रति १० लीटर पाणी किंवा अँसिफेट ५०% + इमिडाक्लोप्रिड १.८०% एस.पी. या संयुक्त कीटकनाशकाची ५० मिलि प्रति १० लीटर पाणी याप्रमाणात मिसळून फवारणी करावी
सोयाबीन	फुलोरा ते शेंगा भरणे	➤ वाढलेली आद्रता व कमाल तापमान यांमुळे पानांवरील व शेंगांवरील करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. नियंत्रणासाठी टेव्युकोनाझोल १०% + सल्फर ६५% डब्ल्यू.जी. २५ ग्रॅम किंवा टेव्युकोनाझोल २५.९% ई.सी. १२.५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ➤ पेरणीनंतर ६० ते ६५ दिवस झाले असल्यास फुले मायक्रोन्यूट्रियंट ग्रेड दोन ५ मिलि प्रति लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी ➤ काही ठिकाणी हलक्या स्वरूपाचा पाऊस, कमाल तापमानातील वाढ आणि वाढलेली आद्रता यांमुळे पाने खाणारी अळीचा (स्पोडोप्टेरा) प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. नियंत्रणासाठी पुढील उपाययोजना कराव्यात ➤ आर्थिक नुकसान पातळी: १० अळ्या/मीटर ओळीत पीक फुलोऱ्यात येण्यापूर्वी ➤ प्रतिबंधात्मक उपाय: पिकामध्ये हेक्टरी ५ याप्रमाणे स्प्रीडोप्लुरचा वापर करून फिरोमोन सापळे लावा ➤ नियंत्रण: फ्लूवेंडामाईड २० % डब्ल्यू.जी. ६ ग्रॅम अथवा फ्लूवेंडामाईड ३९.३५% एसी ३ मिली अथवा इंडोक्झाकार्ब १५.८० % ई.सी. ६ मिली अथवा स्पिनेटोरम ११.७०% एस.सी. १० मिली प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणे फवारणी करावी. ➤ मध्य व पूर्व भागातील शेतकरी बांधवांनी संरक्षित पाण्याची उपलब्धता करावी
भुईमूग	फुलोरा ते आल्या सुटणे	➤ सततचा पाऊस आणि हवेतील जास्त आद्रता यामुळे भुईमूग पिकावर टिक्का आणि तांबेरा या रोगांचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो. प्रादुर्भाव दिसून येताच नियंत्रणासाठी फ्ल्यूवेनडामाईड ३.५% + हेक्झाकोनॅझोल ५% डब्ल्यू. जी. २५ ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
मूग	शेंगा भरणे ते पक्वता	➤ पावसाची उघडीप पाहून पक्क झालेल्या शेंगांची वेळेत काढणी करावी. काढणी उशिरा केल्यास पक्क झालेल्या शेंगा तडकतात. ➤ पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या शेती मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. (मध्य व पूर्व भाग)
उडीद	शेंगा भरणे ते पक्वता	➤ पावसाची उघडीप पाहून पक्क झालेल्या शेंगांची वेळेत काढणी करावी. काढणी उशिरा केल्यास पक्क झालेल्या शेंगा तडकतात. ➤ पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या शेती मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. (मध्य व पूर्व भाग)
हळद	कंद वाढीची	➤ मागील आठवड्यामध्ये ढगाळ तसेच आदरतायुक्त हवामान यामुळे कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. अळ्या उघड्या गड्ड्यामध्ये शिरून कंदावर उपजिविका करतात. अशा गड्ड्यामध्ये नंतर रोगकारक बुरशी तसेच सूत्रकृमिची शिरकाव होतो. त्यामुळे खोड व गड्डे मऊ होतात व त्यांना पाणी सुटून ते कुजतात. ➤ नियंत्रण : वेळेवर भरणी करावी. हेक्टरी ६ नग माती अथवा प्लॅस्टिकची पसरट भांडी वापरून प्रत्येक भांड्यात भरडलेले एरंडीचे बी २०० ग्रॅम + १.५ लिटर पाणी घ्यावे. ८ ते १० दिवसांनी या मिश्रणातून वास बाहेर निघू लागल्यावर कंदमाशी आकर्षित होऊन मरू लागतात. सदरची उपाय योजना अत्यंत प्रभावी, कमी खर्चिक व सहजरित्या करता येण्यासारखी असल्याने सेंद्रिय हळद उत्पादनामध्ये उपयुक्त आहे. या उपाययोजनेमध्ये अळ्यांकडून कंदाचे नुकसान करण्या अगोदरच कंदमाशा मरत असल्याने विशेष प्रभावी आहे
पशुधन	वाढीची	➤ गाभण गायींना अतिरिक्त १ किलो खुराक गर्भधारणेच्या ८ व्या महिन्यापासून तसेच म्हशींना अतिरिक्त १ किलो खुराक गर्भधारणेच्या ९ व्या महिन्यापासून द्यावा ➤ म्हशी, गार्ई, शेळ्या व मेंढया यांमध्ये तज्ञ पशुवैद्यकाच्या सल्ल्याने जंतनिर्मूलन करून घ्यावे ➤ प्रत्येक गायीला दररोज ५० ग्रॅम खनिज मिश्रण द्यावे.
मेघदूत		अँप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे
दामिनी		अँप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे

स्रोत १) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

ठिकाण : कोल्हापूर

दि. : ०१.०९.२०२६

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा

सहयोगी संशोधन संचालक,

विभागीय कृषि संशोधन केंद्र , कोल्हापूर